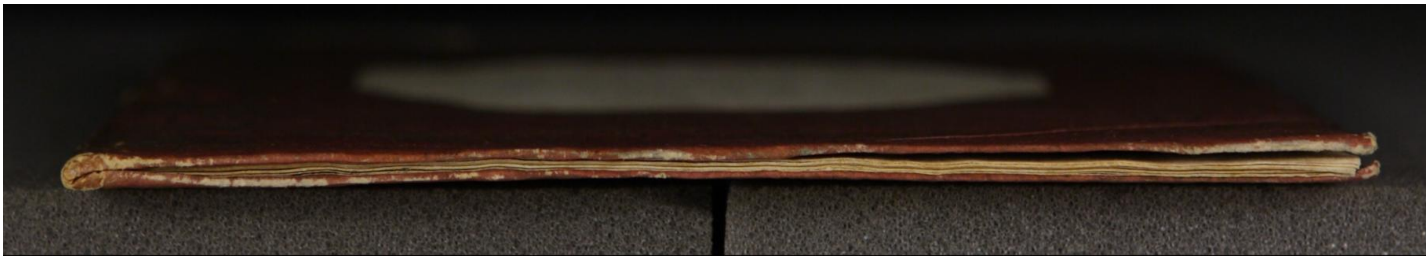
Rod: GOCLENII
Oratio in obitum
Joh: Bielke
Hafniæ
1598

No 3348.

M Tuscher fecit

DE LUCTU MINUENDO EX currentis ſeculi perverſitate:

ORATIO BREVIS:

SCRIPTA

IN OBITUM GENEROSI ET PRÆCLARÆ SPEI JUVENIS, JOHANNIS BIELKE.

Illuſtris & Magnifici Domini TURONIS BIELKE, &c. filij: ex corruptiſsimo hoc ſeculo in cœleſtem illam Academiam abiturientis 18. Novemb. Anni 97.

à

RODOLPHO GOCLENIO, MED. ST.

Autor Momo.

Rumpantur dentes, rumpantur & Ilia Momo
Felle venenato qui horrida verba linit.

HAFNIÆ, EX OFFICINA TYpographica Henrici Waldkirchij. 1598.

EPITAPHIUM GENEROSI JUVENIS, JOHANNIS BIELKE.

SIccine BIELKORUM grata & generosa propágo
Hinc migras? patrios fines & dulcia rura
Linquis? ad astra poli & clarissima limina cœli
Longius excurrens? te forsàn amabile fatum
Traxit, & invito haud tibi clàm calcaria subdit.
Sed malè quàm factum? præstans spes concidit; eheu!
Saturni nam frigus iners, & Martis iniqui
Ardor in exortu feriebat Lumina juncta,
Infaustis radijs simul ascendentibus: ô quàm
Claras virtutes nimiùm properantia fata
Eripuêre? DEI fruitur nùnc vultu animoq;:
Hoc tantùm tumulo requiescunt molliter ossa.

Lugens & lubens f. Rod. G. jun.

AD DEFVNCTI FRATREM SVPERSTITEM, NICOLAVM BIELKE, JUVENEM PRÆCLARÆ indolis & summæ spei, Rodolphi Goclenij jun. adhortatio consolatoria.

FRATREM AMISSUM, NICOLAË carissime, non est dubium quin lugere desinas, si modò te hominem esse memineris: itaq; in cohortando te de luctu abstergendo non ero multus, ne rem consopitam quasi irritare videar. Tantùm in hoc incumbe, ut, quoniam tibi nasci contigit ex ea familia, in qua semper verus honor, splendorq; virtutis enituit, nihil humile, nihil obscurum aut inane cogites, & exorientes quasi fratris tui virtutes ità assumas, ut etiam perficias: excelsa petat animus tuus & illustria, quò te ardor naturalis, quò DEI & Præceptoris vox, quò pater tuus omni scientiarum genere excultissimus, quò majorum tuorum exempla, vocant: da, inquam, operam, ut novum in familiam tuam decus inferatur, plæclaramq; consuetudinem, quam omnes in te miramur, artium expetendarum, retineas. Macte egregiæ spei adolescens, perge in hoc præclaro studiorum cursu, & patri tuo tàm tui amanti, tàm libenter omnes suas

curas & cogitationes in te consumenti, quicquid reliquum vitæ est, fac, ut id per te sit jucundissimum: quod ità facilè consequeris, si in ijs artibus, quibus nunc operam das, ità proficias, ut aliquando multis alijs, æquali nunc tecum ætate, elegantia sermonis & rerum usu antecellas. Vale diu, sed DEO & Musis. Forsæ, Anno 97. 24. Novemb. calamo otioso quidem, sed à Musis remotiore, &c.

ORA-

ORATIO.

NEmo vestrûm, Viri Illustres, Magnifici & Reuerendi, Generosæ Heroïnæ, nobilissimi juvenes, castissimæ virgines, & quisquis præterea huc confluxisti, honoris causa, credo est, qui in dubium vocet, quod à majoribus nostris institutum est, temerè id esse prætermittendum. Fuit enim sapiens antiquitas, & omnia, quæ ad Reipublicæ salutem pertinent, graui sanxit consilio. Vnde ab Imperatore Iustiniano meritò veneranda dicitur: Nam in lege quadam scribitur, retinendus est mos fidelissimæ vetustatis: Et antiquus ille Poëta Ennius, Moribus antiquis res stat Romana virisq;. Instituerunt autem veteres inter alia honesta studia, exercitia declamandi & perorandi. Quare non fuit mihi faciundum, ut hoc optimum majorum institutum à me neglectui habitum videretur: sed putavi, me ex hoc loco amplissimo, quamvis nihil dignum præstare possem, de utili argumento, luctu videlicet minuendo ex præsentis seculi malignitate, commodè dicere posse. Causam dicendi præcipuè dedit ex intimis mihi sensibus carissimus, JOHANNES BIELKE, immaturâ prorsus morte præuentus. Quid ais? valdè me percussisti tàm graui nuncio? JOHANNES BIELKE, juvenis vernali corpore, majorum suorum stemmate, & propriâ virtute clarus futurus, adolescens fortunæ & ingenij ornatus bonis, quid inquam, ereptus ille repentè nobis est? ô miseram humanæ vitæ conditionem? quàm omnia infra Lunæ orbem mutabilia? quàm omnia fluere & labi à mane ad vesperam videmus? quàm facilè hunc & illum, florentem opibus, florentem ætate, repentina aufert mors? Sed dic, amabo te, mihi, juvenis præclaræ spei ac indolis occidit? animúsne eum reliquit? vitam ante tempus amisit? ô acerbum, ô crudele fatum? ô iniquam mortem, quæ florem maximarum virtutum nobis abstulit? jam enim exorientis virtutis & industriæ fructus ostentantem, quis tàm iniquè & inhumaniter extinctum non ferat iniquissimè? Verum humana, quæ sunt humaniter, sunt ferenda: neq; dubito quin luctum luctu abstergamus, si præsentis nostri seculi peruersitatem consideraverimus: immò gratulari potius debemus optimâ præditis mente, ex huius mundi teterrima caligine, ad cœlestium beatissimas animarum sedes commigrantibus. De hoc igitur mundani status genere breuiter mihi differenti velim æquo &

modesto adsitis animo: siquidem nullius neq; famam neq; existimationem oratio mea attinget. Prncipiò certum est, nihil in hoc mundo magnum esse, nisi animum magna despicientem, quemadmodum sapientissimè dicitur à Philosophis: adeò autem mutabilis est hominum status in hoc mundo, ut vel sapientissimi quiq;, quod sibi bonum sit, eligere, quod contra malum sit, effugere nesciant: & si cogitemus, unde simus, quid simus, quâ de causâ simus, reperiemus utiq;, quod principium nostri est oblivio, medium labor, finis autem dolor & manifestus error. Quod Neotidas Philosophus aliquandò rogatus, consilium quod quis capere posset, quale nam esset omnium optimum, confirmare etiam visus est: illud enim id esse respondit, quod quis, suo proprio contemto caperet ab alio: cujus responsionis hanc afferebat causam, quod humanæ naturæ depravatio sit tanta, ut unusquisq; semetipsum quærat inprimis, cum tamen sese reperire non possit, quod auxilio boni in alieno delitescentis, destituatur: unde ipsam vitam nos decipere, persecutionibus vexare, redarguere, & meris tandem molestijs nos sepeliri, quis est qui inficias ibit? Idipsum luculentius multò Plato sensisse videtur, qui die quodam rogatus, ubinam omnium maximam frugalitatem & vitæ tranquillitatem deprehenderet? nullus est, inquit, in mundo status, qui mutatione careat: nullus honor, qui periculum adiunctum non habeat: nullæ divitiæ, quæ, ut labores molestiæq; majores non suscipiantur, efficiant: nulla prosperitas, quæ non finiatur tandem: nullæ deliciæ, quæ non deficiant: ô diuini Philosophi præclaram sententiam? hâc nimirum docere voluit, quòd nos, quamdiu sumus mundo addicti, desideremus omnia, probemus omnia, procuremus omnia: sed omnibus benè visis & degustatis, nos omnes omnium causa coquamus & maceremus. Maxima autem insatiabilis desiderij nostri pars oritur inde, quod nostrum multum parum, & alienum parum nobis in contrariam partem videatur esse multum: nostram enim felicitatem molestiam, alterius verò infortunium requietem nuncupamus. O mille erroribus implicatam vitam, & infinitis propterea periculis expositam? In mari nauigare, periculosum est, in terra verò ambulare, tædiosum: ad ipsam verò vitam, si quis oculos convertat, is uno & eodem momento sano corpore præditos in morbos incidere, & ex his alios vitâ privari, alios lethali angore liberari, alios deniq; diu languere & conflictari comperiet: dum hic est fortunatior, ille miserior euadit: dum ille per favorem excipi-

tur, hic excluditur. Quare ridendi sunt potiùs quàm refutandi, qui divitias in hac vita, qui fortunam, qui honores præponunt, caduca enim hæc omnia sunt & incerta, & non tàm in nostris consilijs, quam fortunæ temeritate posita, quemadmodum hoc testatur doctißimus Lactantius, lib. 7. cap. 27. Bona ista fallacia migrant quotidiè, & multò velocius exeunt, quàm intraverant, & tamen si liceat nobis ad ultimum usq; illis frui, alijs certè sunt relinquenda. Quam sententiam & Augustinus confirmat super Psal. 59. Miror mortales jactare de ijs rebus, à quibus plerumq; aut vivi deseruntur, aut mortui. Item, Basilius Psal. 62. verißimè dixit: Fluit opulentia, & torrentis instar præterlabitur, subindeq; Dominum mutat: honor verò vel simultas est, vel non diuturnus, ut ostendunt exempla magnorum virorum, qui ex altißimo dignitatis gradu in acerbißimas calamitates deijciuntur. Et doctißimum extat Poëma Empedoclis Physici, in quo leguntur hi versiculi:

Iungit amor quandoq; elementa & semina rerum,
Dissiliunt odijs eadem certantia rursus:
Sic res gignit amor, sed non durabile quicquam
Nascitur, inq; vices mutantur cuncta subinde.

Item, Jacobi Mycilli elegans Epigramma de casu mundi:

Scilicet ex omni mundus jam parte senescit,
Intereunt homines, regna polusq; ruunt.
Rarescit virtus, verus jacet ardor honesti,
Corrumpit mores ipsa senecta bonos.
Cessavit pietas, rectum cessavit & æquum,
Et stat in extremo jam ruitura fides.
Quin etiam tellus victum lassata recusat,
Raraq; de multis spica refertur agris.
Et sua confectæ claudunt jam brachia vites,
Et minus à prælis musta frequenter eunt.
Vndiq; deficimus, quid nunc nisi tempora restant,
Quæ videant flammis cuncta perire suis?

Multi & nostræ ætatis Theologi, Philosophi, Iurisconsulti & Medici, hoc unico vitio, quod reliquorum omnium fons est & origo, quo singuli sibijpsis placent nimium, fascinati, multarum noxarum in hoc

mundo

mundo causa sunt. Theologus de vitæ sanctimonia narrat, & dono castitatis, ago tibi gratias, mi Domine, quod non sum sicut cæteri homines: Philosophus de judicio rationis & rerum inveniendarum felicitate jactat: Medicus de temperantia & quàm felix sit in curandis ægris: Iurisconsultus deniq; de jure & æquo, quod omnibus præstare pollicetur, disserit. Sed hi naribus admoveant ad corrigendum cerebrum, idq; ad symmetriam revocandum divini Platonis diambram, proxima quæq; loca sua vi & efficaci odore complentem, ejusq; descriptio, lib. 5. de legibus proponitur talis: Omnium, inquit, malorum summnm nobiscum nascitur, quòd videlicet unusquisq; sibi amicus est naturâ, suisq; opinionibus delectatur: ex quo fit, ut non rectè judicare possit ea, quæ bona sunt & præclara, cum anteceptis opinionibus & amore nimio suÿpsius impediatur: neq; enim magni viri est se suaq; immodicè amare, sed acquiescere in justè factis, sive proprÿs, sive alienis: nam hoc errore obsessi putant se multum sapere, cum tamen nihil vel parum intelligant, eumq; omnium rerum scientiam sibi arrogent, nolunt artificibus credere, atq; hoc modo turpiter hallucinantur. Hactenus Plato. Vnde conspicuum est ambitione nihil esse pejus, quæ divina & humana simul confundit, quæ florentißimis regnis & civitatibus fuit exitio, quæ sola cum templa & scholas irruperit, plurimum nocet, sævam exercens tyrannidem: sed quàm tristis his impendet & calamitosus exitus? annon Hippolytus Thesei filius præstans adolescens, ut in fabulis legitur, à Neptuno interficitur, ob nimiam propriæ virtutis fiduciam & numinis contemtum? Cum enim castitatis dono divinitus esset ornatus, ad superbiam & fastum eo est abusus, quare punitur divinitus: talibusq; exemplis nostra secula abundant, & possem nominare nonnullos, quos, ne palpare videar, omitto. Quantò verò modestius Scipio Hannibali in sua oratione dicenti, maximæ cuiq; fortunæ non credendum, respondet, ad me quod attinet, & humanæ infirmitatis memini, vim fortunæ reputo, & omnia quæcunq; agimus subjecta esse mille casibus scio. Sed hujus generis anfractus missos faciens ad propositum me converto. Quid enim opus est verbis? attende parum, & exigui temporis auscultationem mihi non denegato: expediam me paucis. Est reverâ hoc nostrum seculum omni flagitiorum noxarumq; genere refertißimum: libido, luxus, livor, ira, invidia, avaritia, malignitas & crudelitas, ubiq; tenent primas: quid quæris? Stupra, raptus & fornicationes ludi sunt, & matres

nonnun-

nonnunquam filiorum sunt lenæ: probus quisq; opprimitur, pessimus quisq; provehitur, simplices irridentur, justi vexantur, audaces & impudentes eriguntur. Vis plura? quicquid uspiam est vel fuit teterrimarum beluarum perversitatis, id omne in præsens seculum tanquàm in unum corpus confluxisse videtur: longè enim lateq; serpit ferocitas Leonis, sævitia tigridis, truculentia ursi, temeritas apri, superbia equi, rapacitas lupi, fraudulentia vulpeculæ, & versutia Chamæleontis: in vita verò quæ mundi quasi exemplar est, timiditatem leporis, petulantiam hirci, mordacitatem canis, immunditiem Suis, desperationem Elephantis, vindictam Cameli, stoliditatem asini & scurrilitatem simiæ manibus fere deprehendimus: omitto furentes Centauros, triformesq; Chimæras, insanientes satyros, voraces gryphos, rapaces dracones, perniciosissimos Basiliscos, & quicquid portentorum monstrorumq; eiusmodi uspiam existit. Virtutes patiuntur carnifices atq; tyrannos: artes humaniores cum Domina sua Philosophia, quæ ut Hesperus aut Lucifer inter sydera, sic ipsa in mundo & actionibus nostris prælucet, exulant, nec locum habent, ubi consistant: ô temporis iniquitatem? virtuti & artibus liberalibus deeritne ornamentum? neq; jus jam valet, neq; autoritas? cultus divinus & jura divina tolluntur, quibus sublatis locum retinere diutiùs nec honestas nec pietas potuit? perijt fides & omnis inopiæ sublevandæ consuetudo? Sed quid juvat multis acclamare? nunquàm tamen vel periandros quosdam, vel Clotarios, Constantinos Imperatores, Nerones, Euandros, Heraclitos vel Nicomedes, qui furore immanissimo accensi parentes vitâ priuârunt: nunquàm Medeas, Althæas, Deuterias vel Pontias Romanas, aliasq; liberorum suorum interfectrices: nunquàm Clytemnestras quasdam aliena libidine incensas, virosq; trucidantes: nunquàm Siculos Gnatones, Sardanapalos, Vitellios, Galbas, Demetrios, Archesilaos, gulæ proceres strenuissimos, quibus Deus est venter: nunquàm Canippos Syracusanos potu largiore victos stuproq; filias contaminantes: nunquàm Lucianos, Leones Imperatores, Decios, Valerianos, Diocletianos, Nerones, Ætios, Ammonios, Apollinares, Arrios, Eudoxos, Menandros, Nestorios, vel Eutychetes, qui omnes in Christianam fidem, honesta studia, patriam & parentes immanissima rabie sævierunt: nunquàm Alexandros Phæreos quosdam, quorum in Thessalia tanta fuit crudelitas & Tyrannis, ut homines in pelles ursorum & aprorum insuerent ad illos dilacerandos:

nunquam Dionysium Tyrannum, quem post plebem oppressam tanta timiditas invaserat, ut cultros timens tonsorios carbone candente capillos sibi adureret: nec ipsos deniq; Turcas, vel ex his quosdam, neq; pro gloria & patria, ut Pyrrhus, neq; pro Imperio, ut Alexander, dimicantes, oratione hac mea meliores reddo unquam: ità enim desipiunt, ità ipsi se ignorant, ut in sinu quasi sibi gratulentur: interim tamen non vident, dum se tot laboribus macerant, dum quasi labyrintho infernali sese implicant, quem connodant tigrides, basilisci & infernales furiæ, dum se ità ab humano commercio reddunt alienos, se mortem ingratam habituros & diram. O tempora? ô mores? Sed quid, quæso, mi optime lector, putas esse, quod me de nostro seculo aperire liberè deceat? si de bonitate & veritate vellem id commendare, essem apertus mendax: si de prosperitate & sanitate vellem, reclamant pestiferæ & gallicæ inquinationes, quæ adeò sunt familiares, ut etiam pro communibus febribus habeantur: si de sobrietate vellem & continentia, obstat Bacchus, qui mortalium hodierno seculo Deus est: si de castimonia fœminarum vellem, video in mundo adulterio nihil existere frequentius: si de hominibus deniq; vellem suo contentis, non possem utiq;, cum non solùm aurum & argentum in fodinis investigent, verum etiam ipsius quærendi causâ ad ipsos Indos & Garamantas usq; excurrant: profectò ut ab arbore planè exiccata, & vinea planè congelata, à fructu planè immaturo, sîc & ab hoc seculo tàm suspicioso & maligno quid quæso aliud præter malum expectare possumus: seculum enim quod nunc est in pomarijs suis nihil præter spinas, in arboribus nihil præter folia, in vineis nihil præter labruscas, in thesauris verò suis præter alchymica quædam nihil habet amplius. Thesaurarij verò hujus seculi sunt panacéæ conflatores & Chymistæ, qui ex sulphure & hydrargyro percoctis & contemperatis aurum conflari posse contendunt, cum tamen id nullis ignibus, nulloq; artificio, cujus rei locupletissimum habemus testem ipsum sensum & experientiam, assequantur. Sed quid tandem pro laboris præmio reportant? inauratum patibulum, in quo corporis sui gravitatem strangulato collo metiuntur: sîc enim transit gloria mundi: sic mundus vult decipi, quando novis inventionibus, novis ludis, novisq; fallendi obtrectandiq; modis delectatur & capitur. En igitur quàm triste sit nostrum seculum, quàm calamitosus vitæ nostræ status: certè non minus ille periculosus putari debet, quàm via quædam lapidibus ad

cespi-

cespitandum referta, quàm volutabrum ad polluendum, quàm glacies ad cadendum, quàm aviaria ad aberrandum: en inquam vitam quæ tot ad expediendum habet negotia, ut difficulter admodum quò vult aliquis, eò visu pertingat, tantùm abest, ut, quò cogitationibus cupit, eò perveniat. Cum igitur nostri seculi tanta sit perversitas & iniquitas, quis vitam sibi diutius prolongari desideret, & in tantis fluctibus natare exoptet, cum propter incertas spes aut metus sæpè labamur. Herodes metuens regno pueros jubebat interfici: sic multi metuentes crescentem potentiam alterius obijciunt impedimenta, & quoquo modo ejus vires carpunt: ubi teneatur præceptum Philosophi, ut in præsentia rectè faciamus, nec propter futuras spes aut metus à regula discedamus. O quàm sapienter hoc à Philosopho dictum est: ô vero beatos & felices, qui sic vitam instituunt, ut neq; propter futuras spes, neq; propter metus ab honestatis & veritatis regula aberrantes desperabundi tandem vitam cum morte commutare cogantur. Nostris temporibus si qui sunt, qui prudentia, magnanimitate, rerumq; gerendarum sagacitate reliquis eminent & excellunt, illi viventes tamen audiunt pessimè, publicis insidijs & calamitatibus anguntur, nec ab odio aut maledicentia sunt immunes, vel in medio ætatis cursu, vel in ipso flore juventutis iniquissimo fato abripiuntur: exempla ubiq; suppetunt: sed contenti simus hoc uno, quod non ità pridem, nescio quo fato, in ipsa vernali & florente ætate extinctus est JOHANNES BIELKE, juvenis maximarum virtutum quæ in ipso ceu Luna constituta in horoscopo, elucebant, illustri familia natus, Magnifico patre, Heroïna matre. Quid? non longius evagari & animo peregrinari opus est: persequere majores cogitando quæ fuerit eorum in pace justitia, in bello virtus: si attendes, nihil ad gloriam domesticam requires: si ad defuncti familiam & domum animum referas & mentem, eminere videbis patrem Turonem Bielke omnium doctrinarum peregrinarumq; linguarum genere (absit livor, absit gratiæ captatio cum arrogantia) instructissimum, magni animi, summi consililij virum, consiliorum Serenissimi Regis Sigismundi, unà cum fratribus duobus Hogenschildio & Nicolao Bielke, viris omni seculorum memoriâ celebrandis, & participem & adjutorem, cujus nomen nullo silentio damnatum apud omnem posteritatem prædicabitur. Quid multa? Cum Bielkorum familia oriuntur virtutes, crescunt & propagantur: Bielkorum igitur nomen nulla unquam ætas

Turo Bielke.

conticescet, nulla delebit oblivio. Matris familiam si spectes, an non Stürorum religio & rei militatris scientia omnium approbatione spectata & probata vehementer est? Quis Suanthone Stüre, comite in Stekeholm & Vestervijk, regniq; consiliario & Marischalcho, in consilijs dandis & accipiendis fuit clarior & humanior? Quis Stenóne Stüre, regni Sueciæ prorege, æquitate & virtute bellica, quâ sua ætate parem forsan aliquem, superiorem verò habuit neminem, præstantior & celebrior? fortiter enim pro patria dimicans, Sueciâ bello oppressâ, globulo æneo, nescio quo importuno fato, percussus occubuit, quo lapso, parum abfuisset, ut regnum Sueciæ libertate perdita corruisset: & tantum roboris fuit in uno viro situm: possem & alios hujus præclaræ gentis invenire, quos tamen omitto, contentus ijs, qui propius ad ætatem nostram accedunt: hoc tantùm pro decreto addo, quod Stürorum & Bielkorum nomine, in multas multorum vocibus partes dißipato, non Suecia tantùm, sed & finitimæ provinciæ personant. Cum igitur omnium virtutum exempla appareant in tota familia, cur insignia virtutis in defuncto quoq; nostro non eminerent? Sed perijt, proh dolor, qui familiam suam, qui patriam ornare vehementer poterat & laudibus illustrare: hoc enim expectandum ab ejus virtute fuit: perijt inquam: jure commovemur: ægrè enim divellimur à naturâ conjunctis: mœrori ignosci potest, nec tamen si modum excedat laudandus est: dolere enim filij interitu patris vel matris est, modum autem & finem dolori non constituere, hominis non est: erepto ante maturitatem fructu, quando hoc singulare non est, sed commune cum multis, modicè feramus: audiamus sententiam Basilij in concione de Eucharistia: quærat, inquit, aliquis, cur CHRISTVS resuscitaturus Lazarum lacrymas tenere non potuerit, cum quidem res ipsa deplorationem non adeò postulârit? Sed manifestum est, quod omni ex parte volens opem ferre nostræ imbecillitati, modum quendam & terminum affectibus naturalibus constituerit: nam indolentiam tanquàm immanem & à naturâ hominis aberrantem vitavit, & nimiam animi molliciem, quæ lacrymis & lamentationibus nequit expleri, fugit & reformidavit. Quare cum amici mortem lacrymis prosequeretur, societatem naturæ humanæ ostendit, & nos ab excessu in utramq; partem revocavit, ut neq; frangamur ac debilitemur affectibus, nec sine sensu doloris vivamus. Item, August. tract. 60. in Iohan. Pereant, inquit, omnia Stoicorum argumenta,

Suantho Stüre. Steno Stüre.

qui-

quibus in sapientem cadere perturbationes animorum negant, habeant eas justas de causis Christiani, nec Stoicorum consentiant errori. Et Cic. in 3. Tuscul. Minimè assentior his qui istam nescio quam indolentiam magnoperè laudant, quâ nec potest esse ulla nec debet. Quare ità dolendum est, ut tamen doloris finis sit aliquis: illo enim excedente, nec remittente, contabescere multos videmus & prorsus interire, quia cor, affectuum sedes, torrefit, spiritus redduntur debiliores, & languescunt totius animati vires, humidum radicale absumitur, quo depasto, perit omnis calor, & tandem vita, quæ in calido & humido attemperato consistit. Causæ enim extinctionis natiui caloris sunt secundum Aristotelem & Medicos, motus cordis & affectus immoderati, ut dolor, tristitia, curæ mordaces & edaces, metus, ira, calorem vivificum derepentè sæpius extinguentes non secus ut aqua ignem: & multos sìc expirasse historicorum autoritas contestatur. Quid? an non Eli summus sacerdos & judex mœrore repentè concidit, certior factus de filijs una cum 30000. Israëlitis à Philisthijs interemptis? Diodorus Cronus, logicus insignis, an non mœrore absumptus fuit, cum Stilphonis Sophisticam quæstiunculam ex tempore solvere non posset? Plinius lib. 7. cap. 53. Sic & Homerus dolorifico cordis affectu absorptus dicitur, cum piscatoribus hoc ænigma proponentibus, Quæcunq; cepimus relinquimus, & quæcunq; non cepimus habemus, explicare nesciret? intellexerunt autem pediculos, quos captos reliquerunt, non verò deprehensos retinuerunt. Eodem mortis genere obijt, ut testatur Guido Livia Drusilla de mariti sui cæsaris Augusti morte certior facta: Et Iulia uxor Pompej magni, aspiciens vestes quas Pompejus in comitijs ædilitijs sanguine pollutas domum miserat: forti enim imaginatione ducta maritum vel lethaliter vulneratum vel vitam miserè perdidisse, ex abrupto decidens animam emisit. Quid? quod ex contrario etiam sensu multos perijsse historicorum libri affirmant. Plutarchus in vita Hannibalis & Valer. Max. lib. 9. cap. 12. mentionem faciunt de matribus binis Romanis ex immodico gaudio repentè mortuis, visis filijs, quos prius ad lacum Thrasimenum ab hostibus interfectos perhibebant: inusitatus sanè casus, quas dolor extinguere non potuit, lætitia consumpsit. Eodem prorsus genere mortis occidisse Philippidem Comicum, Sophoclem Tragicum & Cratinum Poëtam, ob triumphum quem ex Comœdijs & Tragœdijs gravißimè actis reportârunt præ multis alijs,

 tester

teſtes ſunt Gellius lib. 3. cap. 15. Plinius lib. 7. cap. 53. Valerius Max. & alij, Quæ cum ità ſeſe habeant, unica tamen, ut opinor, conſolatio ſupereſt, quam & parentibus & amicis in luctu demortui abſtergendo ſcio fore gratiſsimam, quod ex miſerrimo hoc & corruptiſsimo ſeculo pia in DEUM affectione & mente in cœlum evolârit: qui enim sîc diſceſsit cur eum lugendum putemus? quam ſententiam inſigniter confirmat Socraticus ille Philoſophus Antiſthenes, qui interrogatus, quidnam apud homines putaret beatiſsimum, reſpondit, felicem mori. Et Cic. 4. Tuſc. Mori nemo ſapiens miſerum duxit. Item Seneca in lib. de brevitate vit. quid novi eſt hominem mori, cum tota noſtra vita iter ad mortem ſit: cui ſententiæ non incommodè annectitur Plautinum illud, quem Dij diligunt, adoleſcens moritur: an igitur mori quaſi turpe aliquid reprehendemus? quod ſi non turpe, nec dolendum, niſi quis ità vixerit, ut nihil unquàm homine dignum præſtiterit: quod tamen à noſtro piè defuncto abſit longiſsimè: virtutem enim & ſtudia amavit mirificè, & me præceptorem ſæpè, quod in juvenibus rarum eſt, officij admonebat mei: parentes coluit intimis ſenſibus, eosq; à ſe offenſos, quacunq; ratione ſi non reconciliare extemplò poterat, dolebat acerbiſsimè: erga præceptores humanitatis exemplum, ità oſtendit, ut nihil in eo deſiderari amplius poſſet: cum fratre & ſorore erat coniunctio animorum arctiſsima, conveniebant ſenſus, congruebat voluntas: animo erat ſimplici & puro, nullâ ſimulationis aut malevolentiæ arte ſuffuſo & obducto. Neq; verò aliter ſe geſsit in extremo vitæ die, quo, acerbiſsimo, quamuis & acutiſsimo correptus morbo, tacitè tamen & ex intimis erga DEUM ſenſibus aliquoties ſecum ipſe exclamans, Sic DEUS dilexit mundum, ut filium ſuum unigenitum daret, &c. materteræ poſtmodum interroganti, num vitæ & lucis hujus uſurâ diutius frui gauderet, imperterrito animo reſpondit, ſibi in votis eſſe nihil amplius, quàm beatiſsimos DEI beatarumq; mentium ſermones reguſtare: mente deniq; ad DEUM erectâ tanta cum conſtantia expiravit, ut omnes aſtantes non in admirationem tantùm traheret, ſed exemplo etiam commoveret. Salve decus cœli, amor & deliciæ beatarum mentium: gratulamur tibi, quòd ad eam urbem commigraveris, quæ ſola in virtute Domini morientes excipit, exceptos laudibus ornat ſempiternis: nos, inquam, quibus exorientes tuas virtutes oſtenderas, læti tua dignitate cœleſti, mœſti diſceſſu, te proſequimur abiturientem, favemus

animis,

animis, precamur linguis: I decus cœli, & jucundißimo illo conspectu DEI fruere, donec & nos vita perfuncti, educti ex hac rerum teterrimarum caligine, & in illa sempiterna luce collocati, tecum omnibus bonis circumfluente, conjungamur.

DIXI.

HAFNIÆ,
EX OFFICINA TYPOGRAPHICA HENrici Waldkirchij.
M. D. XCVIII.